

Дөрлдәнә күчн

Ор цәәдж, алына эрә сәә-
тәр үзгәд уга бәәтл агроном
Лаг намаг дуудад серули,
бийнь хувцан умсәд, гарад
йовдж одв. Удси угав, ардаснь
би бас гарч ирвв. Ногъан шир-
тә кәвкәздг бички тергид ца-
гъан бор мбриг зүүгәд гарв-
вдн.

Агроном цев гәрәләд тергн
деер сун, „чу“—гигәд орма-
си хатрулад гарв.

Шохин омру давад, Амбу-
гъин Цагъана хаджугъар гуул-
гәд, Зурмтар орм цацу, Донд-
гин хар толгъа гатцас девшәд
бултадж йовх шар нарна тө-
ляп, түрүләд, брәяль, дакад
букл бийнь үзгәд гарад бәәв.

Лаг джолагъарн шавддж мө-
рән чанъгъав. Хаалгъ хату,
тергн гиигн. Мөри амрар дер-
гәд хатрад йовна.

Хаалгъин хойр амар никт
өвси, энъ-зах уга бргн тенъ-
гин усн мет дольгалдж, брлә
адгъмта бәәдлтә йовх улс
„Мендвт“ гисәр толгъаган ге-
кдж негт чикрәд, негт өкәс
гилдәд нәәхлджәнә.

Дондгин толгъан ар кец бо-
лад бәәв. Орән дууранд энд
тенд трах-тах-тах гигәд кәд-
лджәх матормуд ә гарад,
күрджнәнәд чикнд хадгдад
бәәнә.

—Алдгвдн, цугъар гарад
йовдж оч,—гидж агроном ке-
ләд, толгъа деер буурлси бри-
гадт тергән тәәләд, мөрән
тушчкад, намаг дахулад, бөрхн
бәәси агрегатур гарв.

Теегин утар кәбгәд хаддж
бәәх трактор хәрү эргәд, ма-
нур аашна, цань кесг агре-
гатс кәдлджәнә. „Воронин“ гидж
Лаг келв. Уухнд олн-әмтн
устг тәвдж йовцхана. Удл уга,
өвдгцә кәк өвсиг хурц хаджин
ирәр өкәлгәд унъгәадж йовх
тракторин бмнас күрч ирввдн.
Трактор зогсв. Зөвин тиим
нургъта, дөч күрси наста, нәр-
хн хар залу, нимгн шар,
әрә 23-24 күрси наста кәвүн
хойр буудж ирәд, манла менд-
ләд зогсв.

—Өцкәдүр кедү кевч?—гидж
агроном сурв.

—Тәвн,—гидж Воронин хәрү
өгв.

—Щербаковин кедү?

—Бас тәвн, болв би эндр
давхар седжәнәв—гидж ке-
ләд Воронин тракторган суу-
гәд гарв.

—Энчн эн теегиг утдн чи-

гн, бргндн чигн мел улү гид-
гәр меднә. Арвн тав шаху
джилин эргид эн эргид трак-
торарн өвс хадджах күн. Шидр
болси хуртг коллективәрн,
Приозерн района күч-кәлсч-
рин дуудврар куундвр кегәд,
бидн бас эдл-ахуннь малд хойр
джилә элвг өвс белдхмн
гидж шиидләвдн. Тер хуртг
Ворониниг Щербаков социа-
листическ дөрлдәнд дуудла.
Тегәд эн хойр нег-негнәнн
күцәсиг цань уга гидгәр шин-
дждж, нег-негнәси улдх са-
нан угагъар зүткәднә. Тер ке-
вәрн куундә йовдж, устг тәв-
джәх улсур ирввдн.

Көвүд зөвәр шатад харл-
лдси, үкс үкс гилдәд, гурвн-
дөрвн күн биилмүдән зерг өв-
снд хатхад, ковньгин брәлинь
гилтә авад, бөдән бргәд, хаяд
бәәцхәнә.

—Мендвт, сән бәәнт, кәд-
лмш ягәджана?—гидж Лаг
сурв.

Баахн хар кәвүн биилән өв-
снд хатхкад, алындан хойр-
гурв нүлмәд, бргн гидж
бәәгәд, инәмсклдж келв:

Дондгин толгъан эргид
Дүмбрәр устгуд дунъгәлднә,
Дүмбрәр устгул дунъгәлд-
дгнь

Дөрлдәнә күчн болджана...
Устг деер бәәси кәвүн уүри-
ннь келсиг дөнъндж:

Көвүд гаран чанъгъай,
Кәлсән бичә хармний,
Манла дөрлдси звеног
Мөнъкин ардан хайий,—
гидж келв.

—Ай, тәдн мел захас шул-
гчнр болх бәәдлтәмт?—гидж
би сурвв.

—Ода яях билә,—гилдәд
көвүд инәлдв.

Тер хоорид бригадир Баснъ
күрч ирәд, тер тоотиг сонъс-
чкад:

—Бидн 10 минъгъ шаху
гектар өвс хадхвдн, терүнәси
31675 центнер өвс хурахвдн.
Өвси шимтә деер, малдан
элвг хот белдлгән—мана эр-
кн төр. Көвүд йир шунмгъа,
күчн-чидлән, эв-аргъан кәд-
лмшәси әрвлхш, гидж келв.

...Асхн серун орад, нари
өкәгәд, удл уга толгъа та-
шрдж бултв. Бргн теегин
агъарт энд-тенд күрджнәнси
машидин ә тасрхш, нам дүү-
рәнә улмар чанъгәрдж, чикнд
ирдж хадгдад бәәнә.

Т. ПРИМОРСКИЙ.